

Katedra sociální a kulturní antropologie
Filosofická fakulta, Univerzita Pardubice
POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

TÉMA: Fate/grand Order: Mezi záměrem autorů a pohledem uživatelů

AUTOR: Bc. Jakub Nepraš

VEDOUČÍ DP: PhDr. Adam Horálek, Ph.D.

Diplomová práce Jakuba Nepraše si stanovuje nelehký cíl, a to v duchu intencionalisticko-hermeneutického diskursu zjistit, zda se záměry autorů postav Fate/Grand Order ztotožňují s tím, jak hráči tyto postavy vnímají a zda si s nimi spojují stejné či podobné hodnoty, jaké se do nich autoři hry pokoušejí promítnout. Ve velké míře se jedná o téma, které je na pomezí vizuální antropologie a neantropologických věd, takže lavírování na tomto pomyslném disciplínovém okraji je pro práci příznačné.

Podobně jako v případě i dalších prací, které se věnují japonské popkultuře, kultuře otaku či mangám (přičemž tato práce souvisí úzce se všemi těmito fenomény), je výsledek velmi silně definován insiderskou pozicí autora ke zkoumanému tématu. Ačkoliv insiderská pozice je velmi přínosná pro hloubku znalostí autora o objektu výzkumu (zde hra Fate/Grand order a japonská popkultura), což i v tomto případě autor prokazuje v kapitolách 1 a 2, je to právě insiderství, které je tím pomyslným kamenem úrazu práce, neboť se autor neumí z konceptuálního schématu insidera vymanit a pokusit se o nadhled nad problematikou z méně zaujatého úhlu pohledu.

Autor svou práci velmi poctivě konzultoval a mohu potvrdit, že práce je výsledkem skutečně dlouhodobého procesu tvorby a krystalizace uchopení tématu (což není rozhodně pravidlo). Přesto autor prokázal značnou „tvrdohlavost“ v prosazení tématu, k jehož uchopení nedisponuje optimálními metodami a teoretickým zázemím. Autor si pro analýzu svého korpusu, jenž je produktem autorova dotazníkového šetření a strukturovaných rozhovorů, zvolil teorie zhuštěného popisu C. Geertze a pojetí moci Michaela Foucaulta. Je zde i pokus o intencionalisticko-hermeneutické dyadické uchopení tématu, ale to skončilo opravdu jen na úrovni pokusu, bohužel nepříliš úspěšného (někdy lépe méně než-li více).

O tom, že autor má velmi hluboké znalosti o předmětu výzkumu, není pochyb a je to pozitivně znát na kvalitě prvních dvou kapitol práce. Naopak teoreticko-metodologická stránka práce je problematická. Zvolené teorie jsou v pořádku, ale jejich poněkud mělká interpretace, konceptualizace a uplatnění na výzkumný vzorek, je na úrovni diplomové práce nedostačující. Metodologie výzkumu je dobře strukturována. Autor pracuje se třemi hlavními metodami, tedy trianguluje. Prvním bodem je práce se zdrojovou knihou, jež je informačním zdrojem o povaze, charakteristice a smyslech postav a intencích jejich autorů. Druhým bodem je dotazníkové šetření v komunitě hráčů, které má za cíl z velkého souboru postav vybrat ty, které jsou nejčastěji zmiňovány hráči jako nejvýraznější reprezentanti určitých povahových vlastností (nejkrásnější, nejušlechtilejší atd.). Na základě tohoto výzkumu dochází k selekci předmětných postav hry, které jsou dále podrobeny výzkumu formou strukturovaného rozhovoru s hráči. Z rozhovorů, často pojatých formou chatu na sociální síti, pak autor sestavil korpus základních charakteristik zvolených postav. Tato kontextová analýza umožňuje autorovi odpovědět na otázku, zda se intence autorů shodují s intersubjektivním vnímáním postav samotnými hráči.

Po stránce samotné teorie zvolených metod je práce zcela v pořádku. Problém ale nastává při analýze a interpretaci, kde právě autor prokazuje, jak těžké je vymanit se z insiderské pozice a stát se na chvíli čistě antropologem. Autor provedl nebývale rozsáhlou analýzu, což je bezesporu jeden z velmi kladných aspektů práce, ale při syntéze poznatků a při jejich interpretaci velmi silně pokulhává či se o ně ani nesnaží. Právě absence schopnosti širšího kontextu, ukotvení a zasazení výsledků výzkumu do jinak dobře zvládnutého terénu je nejslabší stránkou práce.

Formální náležitosti práce jsou průměrné, jazyková stránka práce je spíše podprůměrná, ale coby vedoucí práce musím ocenit obrovský pokrok autora, který učinil od prvních náčrtů až po finální verzi práce. Práce s literaturou a její citace působí v mnoha místech účelově, strnule a neadekvátně (nepropojení teorie se samotným terénem), ale po formální stránce je bez větších prohřešků. Autor si v závěru práce odpovídá na výzkumné otázky. Odpovědi nejsou v žádném případě špatné, po technické stránce jsou správné, ale chybí jim právě již zmíněný širší kontext a rozhled, což přičítám již tolikrát zmíněnému přílišnému insiderství autora, kterého se nedokázal zbavit.

Práce jako celek splňuje požadavky diplomové práce, avšak autor současně prokázal limity schopnosti analyzovat a interpretovat. **Práci i přes výše uvedené nedostatky doporučuji k obhajobě a navrhuji známku D.**

V Pardubicích dne 15. 6. 2020

PhDr. Adam Horálek, Ph.D.